

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Disputationes Theologicae

Quatuor Tomis distinctæ: Quibus Univerſa Theologia Scholastica Clare,
Breviter & accuratè explicatur

De Deo, Et De Angelis

Martinon, Jean

Burdegalae, 1644

Sect. 7. Solutio obiectionum ex Scriptura.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-73898](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-73898)

de bonis operibus, de profectu suo spirituali, de proximorum conuersione: quia de his omnibus in saeculari sine nobis est efficaciter decretum à Deo, neque amplius fiet vnquam aut minus, quam decretum est, siue simus felicitati siue non. Hoc enim decretum vt sit, vel non sit, nullo modo à nobis pendet; quia praecedat omnem prauiſionem futurorum. Et eo posito, fieri nequit vt aliter eueniat, quam decretum est. Quare illa praedestinatio reſcindenda est, aequè ac praedestinatio antecedens absoluta & efficax.

SECTIO VII.

solutio obiectionum ex scriptura.

Quae ab aduersarijs ex Scriptura obijciuntur haec praecipue sunt. Primò, quod ait Christus Matth. 24. v. 22. *Nisi breuiati fuissent dies illi, non fieret salua omnis caro: sed propter electos breuiabuntur.* Et paulò post: *Pseudoprophetae dabunt signa magna, ita vt in errorem inducantur, si fieri potest, etiam electi.* Ex quibus verbis quibusdam inferunt aduersarij. 1. Dari electos, id est, aliquos dilectos & acceptos praeter alios: neque enim alioqui esset electio. 2. Electionem de qua ibidem sermo est, esse electionem efficacem ad gloriam, quae dicitur electio antonomastice, quaeque à Marco cap. 13. clarius designatur, cum ait: *Propter electos quos elegit, breuiabit dies.* Adde quòd in eodem capite Matthaei paulò post dicitur, quòd Angeli congregabunt electos eius à quatuor uentis. Vbi manifestè sermo est de electis efficaciter ad gloriam, & eo sensu quo electi contradistinguuntur à reprobis. 3. Inferunt electos illos fuisse electos absolute ad gloriam: Nam de alijs nequit intelligi illud, *in errorem inducantur, si fieri potest, etiam electi.* 4. Esse electionem antecedentem: ex qua scilicet applicantur media congrua, vt abbreviatio dierum; & propter quam decernitur perseverantia. 5. Ex his verbis, *si fieri potest*; colligunt Thomistae praedeterminationem physicam, & impossibilitatem in sensu composito suppositiois planè antecedentis vsus libertatis. Caluiniſtae uero ex iisdem necessitate inferunt.

Respondeo cum Lessio, disput. de praedest. sect. 3. n. 27. Primò indirectè, retorquendo argumentum, Nam potius nocet Aduersarijs, & fauet nostrae sententiae. Quod sic probò: Nisi breuiati fuissent dies illi, non fieret salua omnis caro, id est, vt aduersarij interpretantur, futurum erat vt omnes succumberent persecutioni, & ab aeterna salute exiderent. Ergo nulli erant electi absolute, antecedenter, & efficaciter ante praescientiam operum & boni status finalis. Nam si fuisset illa electio antecedens & absoluta: ergo etiam si non fuissent breuiati dies, id est, imminuta persecutio: tamen ex illa voluntate antecedente, & efficaci, Deus confortasset electos contra vim persecutionis, per media

Tomus I.

quae non deerant thesauro infinito diuinae prouidentiae, efficaciterque vt victoriam de illa reportarent.

Secundò, Respondeo directè, in illa parte capitis Matthaei non esse sermonem de consummatione saeculi, de qua post; sed de excidio urbis Ierosolymitanæ. Christum enim de duobus interrogauerant discipuli, verbis illis: *Dic nobis quando haec erunt, quae nimirum iam praedixisti de destructione urbis, & templi Ierosolymitani; & quod signum aduentus tui, & consummationis saeculi?* Christus autem ordine satisfaciens utrique interrogationi, incipit à priori, verbis relatis in obiectione & alijs praecedentibus. Sensus itaque illius loci est. *Nisi breuiati fuissent dies illi, persecutio scilicet & excidij Ierosolymitani: non fieret salua omnis caro, id est nullus Iudaeorum euaderet. Sed propter electos, id est, paucos fideles & iustos, & secundum iustitiam praesentem electos inchoatiue ad vitam aeternam, aut etiam finaliter & complete praedixit perseverantiam, breuiabuntur dies illi, in eorum scilicet gratiam, quibus Deus hoc & alia plurima beneficia decernere potuit: siue ex suo beneplacito, siue etiam ex prauiſione precum & bonorum operum, quibus erant ea impetraturi: tametsi non fuerint electi antecedenter absolute & efficaciter ad gloriam, vt uolunt aduersarij. Atque ita hunc locum de saluatione temporali respectu excidij Ierosolymitani exponunt Sancti Patres Ambrosius, Chrysostomus, Theophylactus, Anselmus, & alij quos citant & sequuntur Salmeron, & Cornelius à lapide, ad eandem locum.*

Illud autem, *ita vt in errorem inducantur si fieri potest etiam electi*, dictum est, vt Glossa post Origenem, & alij notarunt, ad exaggerandum, quam magna esset futura vis persecutionis, & falsorum miraculorum Pseudoprophetarum qui fuerunt tunc temporis: ita vt parum abesset, quin inducerentur in errorem ipsi etiam electi inchoatiue, id est, fideles illius temporis, tam bene instructi ab Apostolis, & tot ueris miraculis, per Christum, & per ipsos, eorumque successores in fide confirmati. Vel etiam electi complete & absolute, sed electione consequenti post prauiſa opera, quos seduci finaliter est impossibile ex hypothesi consequente praescientiae, & electionis absolute, post praescientiam factae. Non est autem necessarium vt vox, *electi*, sumatur hic eodem sensu, quo postea cum dicitur in responsione Christi ad secundam interrogationem, *congregabunt electos eius à quatuor uentis*. Saepe enim Scriptura, non modò in eodem capite, sed & in eadem periodo, eandem uocem usurpat in sensu diuerso: vt cum ait psal. 81. *Deus fecit in synagoga Deorum*, id est, Iudaeorum. Et 2. Cor. 5. v. *vt. Eum qui non nauerat peccatum*, id est, culpam, *pro nobis peccatum fecit*, id est, hostiam pro peccato.

Non item refert quòd plurimi praedicta Matthaei uerba de persecutione Antichristi

K k

83.
Vera illius
expolitio.

84.

TINO
US
part.

Expenditur locus
Matth. 25.

82.

80.

exponunt. Nam huic expositioni possunt quæ diximus facile accommodari. Quod scilicet Deus propter fideles & iustos, qui tunc erunt, electosque ad gloriam inchoatiue, vel etiam completè ex præuisione status finalis, breuiabit dies perfectionis Antichristi, motus eorum precibus, vel ex suo beneplacito; nolens in eorum gratiam permittere vt Antichristus diutius sæuiat, & tentatio magis inualeſcat. Idquè ex intentione & vero desiderio vt fideles perseuerent: quauis de eorū perseuerantia, & de gloria, nihil absolutè, & efficaciter statuerit ante præuisionem. Multoquè minus uoluerit prædeterminare physicè aut necessitate ad perseuerandum. Per hæc omnibus aduersariorum illationibus & considerationibus satisfactum est.

Obijciunt secundo, illud Christi ad discipulos Luc. 12. v. 31. *Nolite timere pusillus grex, quia complacuit Patri vestro dare uobis regnum.* Vbi per pusillum gregem, uolunt intelligi prædestinatos, qui pauci sunt præ multitudinè reproborum. Et per uerbum *complacuit*, aiunt significari Dei affectum specialem, & uoluntatem antecedenter efficacè erga omnes prædestinatos. Quippe quæ à Christo proponitur illis, ut motiuū fiducia.

Respondeo primò, incertum esse, an per pusillum gregem eo loco debeant intelligi omnes electi & prædestinati, ut uult Beda: an potius soli Apostoli, aut discipuli illi, quos tunc coram Christo alloquebatur: aut etiã omnes fideles, ut uult Euthymius, & post eum Maldonatus, ad locum cit. quia, inquit, hæc ad eosdem, ad quos superiora, dicta uidentur. Superiora autem ad omnes Auditores, & in eorum persona, et omnes omnino qui credebant, dicta fuerant.

Secundò, nego uerbum, *complacuit*, significare uoluntatem antecedenter efficacem dandi gloriam omnibus, quos ibi Christus alloquitur. Quod quidem manifestum est, si per pusillum gregem, intelligantur omnes fideles. Neque enim saluantur omnes qui credunt. Est item manifestum, si intelligantur omnes Apostoli, aut discipuli Christi, quos coram præsentibus tunc alloquebatur. Nam inter illos erat Iudas proditor, qui certè non fuit antecedenter prædestinatus efficaciter. Est denique uerum, si et intelligantur omnes electi. Quia electionis antecedenter efficacis reuelatio non erat necessaria ad motiuum fiducia, quam in eorum animis Christus excitare uolebat. & cum eius uerbis antecedentibus, ac consequentibus non bene conuenit. Nam ut rectè Maldonat. exposuit: Christus postquam uerbis præcedentibus nimiam sollicitudinem terrenarum rerum reprehendisset, docuissetque curam & spem conjici debere in Deum, qui non solum homines, sed & bestias omnes alar: addit argumentum à maiore ad minus, quasi diceret: Deus decreuit uobis dare regnum suum, quod est maximum: quomodo ergo patietur uobis quicquam deesse ad uitam necessariū, quod est minimum? Quamuis autem decre-

uerit tantum conditionatè, si sermo sit de decreto antecedenti: aut consequenter, si sermo sit de decreto absoluto & efficaci: sufficit hoc ad amorem Dei, & liberalitatem eximia erga nos significandam, ob quam sperare debemus non de futuro ipsum in temporalibus ad uitam necessarijs: quandoquidem regnum ipsum cælorum dare uult ex animo, omniaque ad ipsum consequendum necessaria suppeditat. Sed neque etiam decreuit dare temporalia ad uitam necessaria antecedenter & absolutè sine ulla nostra cooperatione, diligentia, & labore in illis comparandis. Cum autem Christus ibidem uerbis proximè sequentibus hortetur ad sollicitudinem bonorum operum & uigilantiam, addita etiam comminatione contra eos qui secus fecerint: *Vendite quæ possidetis, & date elemosynam &c. Sint lumbi uestri præcincti &c.* Patet ex dictis sect. 6. n. 70. & 71. reuelationem prædeterminationis antecedentis, absolutæ & efficacis, non bene conuenire cum eiusmodi exhortatione.

Obijciunt tertio, illud Christi ad Iudæos Ioan. 10. v. 26. *Vos non creditis, quia non istis ex ouibus meis. Oues meæ uocem meam audient, & ego cognosco eas, & uitam æternam do eis, & non peribunt in æternum, & non rapiet eas quisquam de manu mea.* Vbi per *oues*, aiunt, intelligi prædestinatos absolutè & efficaciter, de quibus solis uerum est illud, *non rapiet eas quisquam de manu mea.* 2. *Et* tunc prædeterminationem illam esse antecedentem, sicut & reprobationem illi oppositam: quippe quæ affertur ut causa, cur Deus uocet sic electos uocatione congrua, & alios incongrua: ut significat Christus uerbis illis: *Vos non creditis, quia non istis ex ouibus meis.*

Respondeo primò, si hæc Aduersariorum explicatio uera esset, sequeretur causam, cur Iudæi non crederent, fuisse, quia non erant antecedenter absolutè & efficaciter prædestinati. Quasi nullus, nisi tali modo prædestinatus, credat. Quod omnino falsum, & contra fidem est. Siquidem multi qui crediderunt, atque etiam iusti aliquando fuerunt, excidunt à gloria, & damnantur defectu perseuerantia.

Respondeo secundo cum Maldonat. in hunc locum, ubi hic appellari non tantum omnes iam crecentes in Christum: sed etiam per anticipationem (ut supra v. 6. cum dixit: *Alias oues habeo, quæ non sunt ex hoc ouili*) eos omnes qui quamuis non dum crederent, ita tamen erant comparati animo, ut facile essent, si doctrinam eius audissent, credituri. Hoc enim Christus Iudæis exprobrat, quòd ex eorum numero non sint, quòdque tam dero, & tam obstinato contra ueritatem sint animo, ut ne inter futuras quidem oues suas numerari possint magna saltem ex parte, ideoque non credat. Quasi diceret: Vos non creditis, quia duro & maligno estis animo. Vos non creditis, quia mihi uocanti non paritis ouina tractabilitate. Vos non creditis, quia maliciose uocem meam contempnit, & uocationem reij-

86.

Eplicatur
Ius alter
ex Luc.
11.

Euthym.
Maldonat.

87.

citis, ac proinde non estis ex ouibus meis, *Quis enim mea vocem meam audivit, id est, non reijciunt malitiosè, sed respondent vocationi. Et ego cognosco eas, scientià approbationis: Et vitam eternam de eis, nunc quidem in spe & per gratiam, ac deinde reipsa per gloriam, modò in statu ouium perseuerent. Et non rapiet quisquam eas de manu mea, id est, nemo potest illas mihi eripere. Nulla earum peribit meà culpà, vel impotentia; quia nullus est me fortior, qui eas mihi inuito rapere valeat: sed si perierint, suà ipsarum culpà & voluntate peribunt: quia me sequi desinent. Sunt enim illa verba intelligenda, quantum est ex parte Christi & Dei. Non verò absolute & sine conditione perseuerantià, sicut illud Ioan. 3. v. 16. *Va omnis qui credit in ipsum non percat, sed habeat vitam eternam.* Sicut etiam ex Trident. illud Philip. 1. v. 6. *Qui cepit in vobis opus bonum, ipse perficiet, intelligitur quantum est ex parte Dei, vt loquitur Concilium, & nisi ipsa gratia defuerint.* Promissiones enim vitæ eternæ in Euangelio sunt intelligendæ conditionatè, ex eodem Concilio Iess. 6. can. 20.*

Tertio, quamuis locus ille intelligendus esset de prædestinatis absolute ad gloriam, vt explicatur à Diuo Augustino tract. 48. in Ioan. Non propterea deberet intelligi de prædestinatione absolute facta ante præuisa merita. Possent enim æquè intelligi de prædestinatione absolute facta consequenter post præuisa merita. Quasi diceret, Vos non creditis, quia nequam estis, & obstinati atque excecati voluntariè, & in hac nequitia perseueraturi, & tandem damnandi salutem magna ex parte. Ita vt particula, *quia non estis ex ouibus meis*, significet malitiam & reprobationem consequentem. Videri potest Toletus in cap. 10. Ioan. annotat. 16. vbi Cyrillum citat in hunc sensum, quem etiam satis aperte præ se ferunt Augustini verba hocq. suprâ relato.

Obijciunt quartò illud Christi ad Apostolos Ioan. 13. v. 17. *Si hæc scitis, beati eritis, si feceritis ea. Nò de omnibus vobis dico. Ego scio quos elegerim. sed vt adimpleatur Scriptura, qui mandu at mecum panem, leuabit contra me calcaneum suum.* Vbi notant, Christum loqui de electione antecedenti absolute & efficaci. Primò, quia Iudam excipit è numero sic electorum. At electio antecedens conditionata & inefficax, est communis omnibus, & nullus ab illa excluditur. Secundò, quia Christus affert electionem illam pro causa, cui Iudam excipiat, cum ait: *Non de omnibus vobis dico. Ego scio quos elegerim &c.* At electio antecedens, inefficax tantùm & conditionata, non est causa quemquam excipiendi. Secus autem voluntas antecedens absoluta & efficax, per quam ceteri virtualiter excluduntur.

Respondet verum illius loci sensum hunc esse: *beati eritis: si hæc scitis*, quæ dico vobis, id est, si creditis, & si feceritis ea: vt de facto creditis, & facietis. *Non de omnibus vobis dico.* Quia non omnes creditis aut facietis: id est,

ista propositio conditionalis non est vera de vobis omnibus in sensu non modò purè hypothetico & suspensio, sed etiam transiuro in absolutum: *Ego scio quos elegerim*, id est, scio quales estis interioriùs, quos in Apostolos elegerim. Ibi enim de electione ad Apostolatatum duntaxat sermo est. Licet D. August. interpretetur de electione ad gloriam: cui expositioni fauet illud, *Beati eritis, si feceritis ea*, vbi de beatitudine gloriæ sermo est. Sed nostram interpretationem de electione ad Apostolatatum, vt magis literalem ac propriam tradunt alij plurimi, de quos sequuntur Maldonat. & Toletus. De qua etiam intelligendum est illud Christi Ioan. 15. v. 16. *Non vos me elegeritis, sed ego elegi vos, vt eatis & fructum afferatis.* Nota, vt eatis. Ite enim Apostolorum, id est, discipulorum, proprium est. Et illud Ioan. 6. v. 70. *Nonne ego vos duodecim elegi, & vnus vestrum diabolus est?* Sed neque illa expositio D. Augustini nobis obest. Esset enim sensus: *Ego scio quos elegerim ad gloriam efficaciter, consequenter scilicet: & quid facturi sint, quemadmodum statum finalem habituri, ex cuius præuisione illos elegi efficaciter.*

Cætera quæ sequuntur in textu, *sed vt adimpleatur scriptura &c.* consequenter intelligenda sunt. Ita vt non significant causam finalem: sed tantùm euentum & consecutionem prædictionis: phrasi Scripturæ familiaris, cuius exempla videri possunt Ioan. 12. v. 38. & 39. vbi dicitur Iudæos non credidisse, vt impleteretur Prophecia. Et cap. 19. dicuntur aliqua circa Christum patientem fuisse facta, vt impleteretur Scriptura. Cùm tamen prædictiones illæ diuinæ, non fuerint causa, cur hæc mala fierent: sed potiùs quòd fierent, esset causa, cur fuerint à Deo præuisa & prædicta. Denique reuelatio reprobationis antecedentis fuisset inconueniens & inepta ad finem à Christo intentum, qui eodem cap. in obiectione citato, conatus est crebris increpationibus Iudæos conuertere, à suo scelere, æternaq. perditione reuocare.

Obijciunt quintò illud Actor. 13. v. 48. de Antiochenis, *Crediderunt quotquot erant præordinati ad vitam eternam.* Vbi volunt sermonem haberi de præordinatione non conditionata: nam alioquin omnes credidissent; quia omnes erant ita præordinati ad vitam æternam, iuxta illud 1. Timoth. 2. *Vult omnes homines saluos fieri: sed de absoluta, & quidem antecedenti, quippe quæ affertur vt causa, cur crediderint.*

Respondeo primò, non esse necessarium vt verbis illis, *quotquot erant præordinati &c.* significetur causa, cui Antiocheni crediderint. Potest enim significari aliquid consequens, id est, præordinatio ad vitam æternam facta consequenter præuiso ipsorum consensu, & finali bono statu. Secundò, non esse quoque necessarium verba illa intelligi de præordinatione ipsius Dei, siue antecedenter, siue consequenter facta: possunt enim meliùs intelligi de præordinatione, id

TINO
US
part

92?
Quintus
locus
scrip.
Act. 13.

est, prædispositione ipsorummet Antiochenorum. Nam in textu Græco pro præordinati habetur *preparati*, id est ordinati, dispositi, bene affecti, propria scilicet voluntate cum Dei gratia præueniente. Eodemque redit, quod ait Vulgata, *Crediderunt quotquot erant præordinati*, id est, præapti & prædispositi voluntariè. Quæ prædispositio ibidem v. 46. opponitur malæ dispositioni Iudeorum contradicentium malitiosè prædicationi Apostoli. Ad quos idcirco Paulus sic ait: *Vobis oportebat primum loqui verbum Dei: sed quoniam repellitis illud, & indignos vos iudicatis æternæ vitæ, ecce conuertimur ad gentes.*

93.
Exponitur
illud 2.
Tim. 2.
Nouit Dominus
quis qui
sunt eius,
&c.

Præcedenti testimonio affine est illud 2. Timoth. 2. *Primum fundamentum Dei stat, habens signum: hoc: Cognouit Dominus qui sunt eius.* Vbi quamuis nomine fundamenti deberet intelligi ipsa Dei prædestinatio firma, seu efficax, & absoluta, vt exponunt aliqui sanctorum Patrum: posset tamen facile intelligi de prædestinatione facta consequenter post præuisionem boni status finalis, & operum, aut conditionum necessarium ex parte prædestinati. Hæc enim non est minus firma: & habet pro firmante & obfirmante signaculo infallibilem præscientiam diuinam de perleuerantia in fide & bonis operibus, aut de bono statu finali. Propter quod subditur immediatè post: *Et discedat ab iniquitate omnis qui inuocat nomen Domini.* Quod enim ante talem præscientiam prædestinatio sit adhuc suspensa & conditionata, pendeatque à nostris operibus, vt simus, aut non simus de numero prædestinatorum, docet Apostolus duobus versibus immediatè sequentibus: *In magna autem domo non solum sunt vasa aurea & argentea, sed & lignea & fictilia: & quedam quidem in honorem, quedam autem in contumeliam. Si quis ergo emundauerit se ab istis, erit vas in honorem, sanctificatum & utile Domino, ad ænne opus bonum præparatum.* Vbi nota particulam conditionalem, *Si quis ergo* &c. significante ad eo pendere, quod simus prædestinati. Verùm nomine fundamenti existimo potius intelligi debere ipsos fideles firmos & stabiles in fide. Dixerat enim paulo ante Apostolus v. 16. 17. & 18. vitanda esse vaniloquia hæreticorum, quorum sermo vt cancer serpit, cuiusmodi sunt, *Hymeneus & Philetus, qui à veritate exciderunt, & subuerterunt quorundam fidem.* Tum v. 19. subdit: *Sed firmum fundamentum Dei stat &c.* Vbi, vt notat Cornel. vocem, *stat*, opponit voci, *subuertunt*: Et nomine illius fundamenti firmi & stantis, intelligit firmos & constantes in fide, quos opponit inconstantibus & subuersis ab Hymenæo, aliisque hæreticis. Vocat autem illos *fundamentum Dei*, non passiuè, sed actiuè: id est, firmos & constantes Dei ope, & auxilio: non tamen sine propria cooperatione, propter quod addit: *Et discedat ab iniquitate omnis, qui inuocat nomen Domini*, id est: Si quis firmam fidei suæ fundamentum stabilire, & obfirmare vult, fugiat

confortium Hymenæi, & Philetii aliorum, que hæreticorum, eorumque iniquitate, id est, hæresim. Vel etiam generalius sciendo nomen iniquitatis: abstineat ab omni mala, & iniqua actione. Nam qui alia vitia fugit, non peruerteretur per hæresim.

Qui autem sunt firmi in fide, habent signaculum hoc, *Cognouit Dominus qui sunt eius*, id est, sunt præsciti & præcogniti à Deo permansuri esse in fide. Vel potius, sensus Apostoli est, quod Deus illos notos faciet, & designabit aliquo signo externo. Ita vt verbum, *cognouit*, sit accipiendum in *Hiphil*, & in futuro pro præterito, phrasi Hebraica, pro *cognoscere faciet*. Vt enim rectè notat Auctor supra cit. alludit Apostolus ad Num. 16. v. 5. & 26. vbi in schismate Core, Dathan, & Abiron, de sacerdotio contendentium contra Aaronem, dixit Moyses: *Mandatum faciet Dominus, qui ad eum pertinent, & illos in infernum viuus detrudendo.* Ita vt sensus sit, quod sicut Deus in illa seditione ostendit, quinam essent sui; primo separatione illorum à congregatione Core, Dathan & Abiron: secundo, horribili eorum & affectuum omnium supplicio. Ita duobus signis, vt veluti sigillis ostendet Deus qui sint veri & firmi fideles: primo, per fugam hæreseos, & consuetudinis hæreticorum: Secundo, cum illorum fidem manifestabit, & toti mundo celebrem reddet, tum in hac vita, per constantiam, pietatem, & alia fidei, gratiæque opera: tum in futuro iudicio, per publicam sententiam, quæ istos ad suam gloriam euehet, alios verò inconstantes, & impios ad barathrum inferni detrueret.

Obijciunt sexto inuadendo Ephes. 1. v. 4. *Elegit nos in ipso ante mundi constitutionem, vt essemus sancti, & immaculati in conspectu eius in charitate: qui prædestinauit nos in adoptionem filiorum per Iesum Christum in ipsum secundum propositum voluntatis suæ.* Vbi notant illud, *secundum propositum*, non secundum opera: & vt essemus sancti, non autem, quia eramus sancti. Addunt ex v. 11. *In quo & sorte vocati sumus secundum propositum eius &c.* sorte, inquit, non in dicitur nostrâ vel operâ.

Respondeo cum D. Augustino lib. de prædest. sanctorum cap. 19. Hieronymo in commentario eiusdem loci, Cornelio Lapide ibidem, Lessio sect. 3. n. 38. disp. de prædest. & pluribus alijs, in verbis illis, *elegit nos*, sermonem esse de electione ad fidem & iustitiam, quæ est sanctitas huius vitæ, & sanctitas inchoata, non autem consummata, qualis erit in altera vita per gloriam. Verba sequentia, *qui prædestinavit nos &c.* possunt similiter accipi de prædestinatione ad gratiam & iustificationem, per quam euadimus filij adoptionis. Idque secundum propositum Græcæ iudicatur, id est beneplacitum & liberale Dei decretum, quo prædestinavit, id est, statuit & proposuit nos vocare ad fidem, & sanctitatem Christianismi per Iesum

Christum, in quo & forte vocati sumus: forte, in qua hoc est sine merito: Græcè *ἐκ χάριτος*, id est, sortiti sumus, passivè: ita ut ex parte nostra fuerit fors & fortuitum vocari ad fidem, gratiam, & Christianismum, Quia nihil agebamus ut voceremur, ac ne cogitabamus quidem de vocatione, aut etiam aliqui eam fugiebant & auersabantur. Ex parte tamen Dei non fuit fors, sed dilectio & destinatum propositum vocandi nos, & quidem specialiter præ alijs non ita vocatis. Propter quod addit Apostolus, secundum propositum eius, qui operatur omnia secundum consilium voluntatis sue. Quanquam nomen propositi non debet necessariò intelligi de speciali quodam affectu Dei erga aliquos præ alijs, ad vocandum, aut ad beneficia conferenda. Nam vox illa, per se, significare potest generale Dei beneplacitum saluandi omnes, commune omnibus hominibus, secundum quod nos in tempore vocat ad statum gratiæ & adoptionis filiorum per Iesum Christum. Videatur Cornélius in locum Pauli citatum, ubi Anselmum, D. Thom. & Latinos passim pro eadem expositione citat.

Possent etiam intelligi verba illa de prædestinatione ad gloria perfectam & absolutam, sed consequenter post præuisa opera. Quæ sit nihilominus sorte & gratis in radice primæ gratiæ, seu primæ vocationis, ut addit S. Thom. lectione 2. in cap. 1. epist. ad Ephes. Quanquam non est verisimile reuelasse Apostolum omnibus Ephesijs conuersis prædestinationem absolutam, quandoquidem illos vrget metu finalis exitus cap. 5. v. 6. & 15. cum potius credibile sit ignorasse Apostolum, quinam essent sic electi: maximè cum de seipso dicat 1. Cor. 9. *Cæstigo corpus meum & in seruitutem redigo, ne forte cum alijs prædicauerim, ipse reprobus efficiar.*

Obijciunt septimò illud Apostoli Rom. 8. *Scimus quoniam diligenti us Deum omnia cooperantur in bonum iis qui secundum propositum vocati sunt sancti. Nam quos præsciuit, & prædestinavit conformes fieri imaginis filii sui. Quos autem prædestinavit, hos & vocavit. Et quos vocavit, illos & iustificavit. Quos autem iustificavit, illos & glorificavit.* Ex quibus verbis inferunt aduersarij aliquid esse propositum speciale, ex quo vocantur aliqui quibus omnia cooperantur in bonum, quique in fallibiliter iustificantur & glorificantur. Illud autem propositum est antecedens, cum sit causa primæ vocationis, adeoque prius omnibus operibus gratiæ.

Respondeo sensum Apostoli esse quod diligentiibus Deum omnia cooperentur in bonum, si maneant in dilectione, & velint bene uti occasionebus. Est enim conditio ibi subintelligenda, sicut cum dicitur Marci ult. timò, *Qui crediderit & baptizatus fuerit, salvus erit, si nimirum mandatis etiam diuinis obediuerit, & perseverauerit, aut bene vitam finierit.* Per eos autem qui secundum propositum vocati sunt sancti, intelligit Paulus omnes fideles & iustos. Et per, propo-

sum, non intelligit voluntatem antecedentem & efficacem saluandi aliquos, ut volunt aduersarij; sed desiderium Dei antecedens, seu beneplacitum saluandi omnes, commune omnibus fidelibus & iustis, imò & omnibus hominibus. Quod non est efficax & absolutum antecedenter, sed annexum conditioni, cuius defectu non omnes saluantur, ac ne quidem illi omnes qui aliquando sunt fideles & iusti. Nego itaque illationem aduersarij: nimirum esse aliquid propositum speciale antecedenter efficax, secundum quod iustificentur & glorificentur infallibiliter illi qui saluantur. Et dico sensum verum Apostoli hunc esse: *Diligenti us Deum omnia cooperantur in bonum, si velint bene uti omnibus, & in Dei dilectione manere: iis qui secundum propositum vocati sunt sancti, id est, ijs sanctis seu iustis qui ad fidem, & sanctitatem, & ad gloriam æternam vocati sunt à Deo: secundum propositum, id est, desiderium antecedens quod habet saluandi omnes: quod desiderium eum mouit ut vocaret, & contententes vocationi iustificaret, & iustificatos finaliter, aut perseverantes in iusticia accepta, glorificaret. Nam quos præsciuit consensuros & perseveraturos, aut bene finituros, prædestinavit, id est, decrevit efficaciter & absolute, conformes fieri imaginis filii sui in gloria. Quos autem prædestinavit, hos & vocavit in tempore, exequendo propositum seu beneplacitum antecedens eos saluandi. Quod beneplacitum est causa vocationis: non autem prædestinatio, quæ potius est effectus illius, & iustificationis ac perseverantiæ. Et quos vocavit, hos & iustificavit, si consenserunt vocationi, & quæ consenserunt. Quos autem iustificavit, illos & glorificavit, supposita similitur perseverantiâ seu bono exitu à vita.*

Addo denique quamvis per propositum deberet hîc intelligi speciale & proprium electorum, ut contendit Herice ex mente D. Augustini, disput. 23. n. 33. nihil proficerent aduersarij. Possent enim intelligi de voluntate efficaci & absoluta, consequente præuisum operum, vel boni status finalis: quodque vocatio danda, non ex illo proposito ut causa, sed secundum illud, id est, ad illud exequendum in tempore, futura esset congrua, & habitura deinceps quicquid aliud necessarium est ad salutem æternam consequendum. De auctoritate verò D. Augustini in prædicta controuersia, quam ibidem vrget Herice, dicemus sectione sequenti.

Octauò obijciunt illud Rom. 9. *Cum nondum nati fuissent, Iacob scilicet & Esau, aut aliquid boni egissent aut mali, non ex operibus sed ex vocante dictum est ei, Rebecca, quia maior seruiet minori: sicut scriptum est, Iacob dilexi, Esau autem odio habui. Et paulò post: Igitur non est volentis, neque currentis, sed miserentis Dei. Ergo cuius vult miseretur, & quem vult indurat. Et, Nunquid potest scyphus ex eadem massa facere aliud quidem vas in honorem, aliud autem in contumeliam?*

Septimus
scrip. lo-
cus ex
Rom. 8.

98.

Octauus
scrip. lo-
cus ex
Rom. 9.

Kk 3

Respondeo primò cum Becano cap. 14. q. 4. num. 27. Catholicos non posse his vii locis ad probandam electionem antecedentem absolutam & efficacem ad gloriam, nisi veli ut reprobationem quoque ad mortem & damnationem factam esse pariter antecedenter & efficaciter, ante prævisionem operum. Nam Paulus de utraque simili modo loquitur: & æqualiter excludit prævisionem operum honorum & ænalarum, verbis illis, Cum nondum nati essent, aut aliquid boni egissent aut mali. Nec minus loquitur de damnatione, quam de salute, iuxta aduersarios, cum ait. Esau odio habui: vas in contumeliam, &c.

Respondeo secundò, Paulum toto illo capite docere Iudæos reiectos esse à iustitia & salute, propter infidelitatem: gentes verò ad eam adscitas esse propter fidem in Christum. Quod maxime patet ex v. 30. vbi totum hoc caput ita concludit: Quid ergo dicemus? Quod gentes quæ non factabamur iustitiam, apprehendunt iustitiam, iustitiam autem quæ ex fide est. Israel vero sectando legem iustitiæ, id est, legem veterem iustitiæ legalis, in legem iustitiæ, id est veræ sanctitatis per Christum collatæ, non peruenit: quia non ex fide, sed quasi ex operibus. Offenderunt enim in lapidem offensionis, sicut scriptum est, Ecce pono in Sion lapidem offensionis, & petram scandali, & omnis qui crederit in eum non confundetur.

Tertio, ut totum caput breuiter percurrat: Postquam vespri primo, & quatuor sequentibus, suum amorem Iudæis testatus est, ne videretur ex odio proferre, quæ de ipsorum reiectione dicebat: v. 6. docet, etiam si Iudæi propter incredulitatem reiecti fuerint, & gentiles in Christum credentes, adsciti: nõ propterea irritari aut frustrari promissiones, à Deo factas Abraham, eiusque filijs Israëlitis. Quia huiusmodi promissiones non pertinebāt ad filios secundum carnem dumtaxat: sed ad filios secundum spiritum, qui credendo in Christum, Abraham fidem imitabantur. He enim sunt veteris testamenti filij, & filij promissionis atque electionis diuinæ, non Iudæi carnales & increduli. Non autem quod exciderit verbum Dei, inquit: non enim omnes qui ex Israel sunt, is sunt Israelitæ, veri scilicet, ad quos pertinet diuina promissio spiritualis Abraham facta. Neque quis semen sunt Abraham, omnes filij: Græcè γέννηται, neque quia semen Abraham, id est, ex semine Abraham carnaliter progeniti, eo ipso censentur filij, tales scilicet, ad quos pertineat benedictio & hereditas Abraham: sed in Isaac uocabitur tibi semen, id est, phrasi Hebraica, Isaac erit & vocabitur semē tuum, eritque verus ac genuinus filius tuus, & consequenter hæres tuæ benedictionis: non autem Ismaël, quem ex Agar, nec alij quos de Cetura genuisti, qui licet filij Abraham secundum carnem, non tamen filij promissionis & benedictionis.

Idem secundò confirmat exemplo Iacob & Esau, cum subdit v. 10. Non solum autem illa, supple Sara Isaac mater, sed & Rebecca, idem

nimirum experta est, non omnes filios Abraham secundum carnem, esse filios promissionis & benedictionis, ex uno concubitu habens Isaac patris nostri, duos supple gemellos Iacob & Esau, quorum prior, licet minor, prælatu s fuit Esau seniori, factusque successor & hæres Isaac patris sui. Cum enim nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent aut mali, ut secundum electionem propositum Dei maneret, non ex operibus, Iacob & Esau re ipsa factis, aut etiam futuris & à Deo præuisis, sed ex vocante, Deo, dictum esse ei, Rebecca, maior seru erit minori, Esau scilicet seruet Iacob, non in sua persona, sed in suis posteris. Iudæi enim descendentes à Iacob, soli quasi hæredes Abraham, possederunt terram promissam Canaan, & beneficijs Dei locupletati sunt; eique seruerunt Idumæi, posterii Esau; ut patet ex 2. Reg. 8. & Malach. 1. ex quo loco Paulus idem confirmat, cum subdit: sicut scriptum est (Malachia 1. scilicet) Ia ob dilexi, Esau autem odio habui, id est, posteros Iacob dilexi, & elegi ad bona potissimum temporalia, præ posteros Esau. De quibus bonis ibi sermo esse, ex textu Malachia manifestum est; non autem de electione ad gloriam, à qua Esau & Iob & alios plerosque Esau posteros non excidisse verisimilius est, & de Iob est indubitatum, cum sanctus vocetur passim à Patribus, & illius ut sancti fiat commemoratio 10. Maij in Martyrologij Romano, Bedæ Vuardi, & Adonis, & in Gregorij Menologio.

Commemoratur autem inter alia Malachias cap. citato, quod cum Deus Iudæos simul & Idumæos propter peccata Chaldaeis vastandos tradidisset, Iudæos diligens specialiter ex captiuitate Babylonica reduxerit, & in patriam restituerit, Idumæos autem in vastitate & captiuitate Babylonica reliquerit, eorumque terram in solitudinem relictam, draconibus habitandam, dederit: atque ita Iacob in posteris suis Iudæis specialiter dilexerit: Esau autem in posteris suis Idumæis oderit, id est, neglexerit præ Iacob, minus dilexerit, postposuerit. Quo sensu Lia Gen. 29. v. 31. dicitur à Iacob esse odio habita, id est, minus dilecta, & neglecta præ Rachel: Et Luc. 14. v. 6. iubemur odio habere, id est, minus diligere, & Deo postponere, patrem, matrem, uxorem &c. Et Matth. 6. v. 24. nemo potest duobus Dominis seruire. Aut enim unum odio habebit, & alterum diligit: aut unum sustinebit, & alterum contemnet, id est, minus diligit, minus obseruabit: non autem odio habebit propriè dicto, quod ne quidem moraliter necessarium est.

Quod autem Deus, etiam ex mero beneficio, citra omnem differentiam operum aut meritum, unum alteri præferat ad bona temporalia, imò & ad plurimã spiritualia, nihil absurdi continet; idque re ipsa, etiam in negotio prædestinationis fecisse dicemus infra. Quanquam fortasse non est necesse verbis illis, non ex operibus, excludi opera gratiæ futura & præuisa, qua de re paulò

100. Breuis expositio capituli 9. epistolæ ad Romanos.

101.

100.

101.

post. Neque particula, ut secundum electionem propositum Dei maneret, cogit illa excludemus, ut ibidem ostendimus.

104 Pergit deinceps Apostolus à vers. 14. ostendere nullam idcirco esse in Deo iniquitatem. Quid ergo dicemus? inquit. Nunquid iniquitas, Græcè ἀδικία, iniustitia, est apud Deum? id est, si Deus sine merito Iacob dilexit, Esau verò illi æqualem odium habuit modo supra dicto, nunquid iniustus est? Absit, inquit. Et rationem reddens, atque objectioni satisfaciens, subdit: *Mosis enim dicit (Exodi 33. vers. 19.) Miserebor cuius miseror, & misericordiam præstabo, cui miseror, id est, cuius voluero misereri. Quasi dicat: talis dilectio, & collatio maiorum beneficiorum, non est cuiquam debita, neque opus iustitiæ, sed misericordiam, mihi libera & purè gratuita. Igitur non volentis, neque currentis, sed miserentis est Dei: id est, benedicto Abraham, & Isaac, non fuit Esau volentis, & currentis in campum ad venandum, ut cum ex sua venatione comedisset pater, benediceret ei: sed fuit Iacob, cuius Deus miserus est, ut in eum caderet, non in Esau; licet iste senior esset & primogenitus. Dicit enim (vel phrasè Hebraica, etiam) Scriptura Pharaoni, quia in hoc ipsum exitiui te, Hebraicè ἰσχυρῶς, id est, stare te feci, permissivè scilicet, vel ut habet Chalæus Paraphrastes Καίματος, & Septuaginta interpretes, διαρρηκτός, servavit te, servatus es, ut ostendam in te virtutem meam: id est, cum possem mille modis tuam duritiã flectere, & superbiam comprimere, ut Nabuchodonosori & aliis feci: stare tamen permisi, & consequenti voluntate deliberavi ostendere in te virtutem meam per signa, & prodigia, & submergionem tandem in mari rubro. Ergo cuius vult miseretur, pro sua misericordia & beneplacito plus temporalis boni tribuendo, ut Iacob; aut plus etiam patientiæ, vel plus opis ad conversionem, ut Nabuchodonosori: Et quem vult indurat, permissivè, ut Pharaonem, relinquendo suæ malitiæ, neque maiora conferendo auxilia, quibus, si vellet, ad pœnitentiam re ipsa permoveeret. Dices itaque mihi, quid adhuc queritur? voluntati enim eius quis resistit? Obiectio est: quam poterat Apostolus acilè quamprimùm diluere, dicendo Deum meritò conqueri de iniquis, quod ipsi peccent malitiosè: seque ipsos indurent voluntariè, non obtemperando primis vocationibus, ut de Pharaone disertè asseritur Exod. 8. vers. 15. Primum tamen obiectoris audaciam & irreverentiam comprimit, suam ipsi vilitatem obijciens, & affirmans quòd non magis Deo factori & creatori suo debeat obloqui, quàm lutum figulo. In hunc enim sensum debent accipi quæ sequuntur: *O homo, o pulvis, o lutum, tu quis es qui respondeas Deo? nunquid dicit figmentum, &c. An non habet potestatem figulus, &c.* Neq; verò plus ex hac cõparatione sumendum est, quam ad intentum Pauli & reprehensionem sufficiat: ut rectè monet Chrysostomus hic & alibi generatim de parabolis,*

Alioqui enim Calvinisticum esset, & blasphemum, omnia putare similia, & Deum, quasi figulum, pro suo mero arbitrio, citra ullam liberam operationem hominũ (quippe qui sint veluti lutum in manu figuli, non magis liberi quàm lutum ipsum) facere alios vasa honoris & gloriæ, alios vasa contumeliæ, & damnationis æternæ. Compressa verò hunc in modum obiectoris petulantia, respondet versu sequente dicens, Deum non indurare positivè vasa iræ, sed sustinere potius in multa patientia, differendo diu supplicium, & interim ad pœnitentiam excitando, frustra quidem, sed propter ipsorum malitiam & duritiem voluntariam. Quod si, inquit, Deus sustinuit in multa patientia, non autem fecit positivè vasa iræ, contra propriã culpã & malitiã, in liberum: etiam si, utimò non pepercit, neque maioribus donis vel auxiliis, quibus tandem converterentur, præveniret, eorumque duritiã vsus est, ut ostenderet divinitus gloriã suã in vasa misericordia quæ preparavit in gloriã, quid ad te, supple, vel tu qui es qui respondeas Deo? Quid habes quod conqueri possis? Reliqua quæ sequuntur in textu facilia sunt.

Tria verò commemoravit Apostolus. Primum est, promissiones Abraham non pertinere simpliciter ad filios eius carnales. Ne ex eo putarent Iudæi fieri sibi iniuriam si eas non obtinent. Secundum est, Deum pro sua mera voluntate posse in bonis temporalibus ac spiritualibus præferre unum alteri, & constituere aut eligere hoc aut illud præ alio, quos æquè posset constituere vel eligere. Ut intelligant Iudæi Deum pro mera sua libertate potuisse plus beneficij conferre gentibus, quàm ipsis: aut pro suo beneplacito potuisse constituere ut credentes in Christum iustificentur, etiam si antea caruerint operibus legis. Atque ita responsa placuisse Deo in fide Christi constituere iustitiam, & credentes in Christum iustificare gratis, cum æquè facile potuisset alium modum iustificationis præscribere; v. g. circumcisionem, aut naturalem descensum ex Abrahamo, & mille alios modos in suis thesauris recensandos. Unde errent Iudæi, ita legis operibus præfidentes, eisquè nimium ad hærentes, & Christi fidem repudiantes, ac denique iustitiam quærentes atque metientes non ex fide in Christum, sed ex legis operibus, ut subdit Apostolus vers. 30. & sequentibus. Tertium est, nullam à Deo fieri iniuriam peccatoribus & incredulis, quando ipsis induratis, & resistentibus primis vocationibus, non alia suppeditat media, per quæ re ipsa converterentur, quàm utis id posset facere. Ne putent Iudæi Deum sibi iniuriosum esse, cum post primas vocationes, quibus resistunt malitiosè, ipsos relinquat in incredulitate, & eorum loco gentes in Christum credentes admittit. Neq; propterea excidat verbum Dei, id est, infideles & inanes esse illius promissiones: quippe quæ non erant factæ absolute, sed sub conditione fidei in Christum.

185
Intentio Pauli in eodem capite.

TINO
US
part.

106
Altera ex-
positio
eiusdem
sapiens.

Præter hanc expositionem, aliam tradunt Patres Græci communiter, à priori in eò maximè differentem, quòd illud, cum nondum nati fuissent, aut aliquid boni egissent vel mali, dictum velit de operibus re ipsa factis, non autem de futuris & à Deo præuisis. Similiter illud, non ex operibus, solis supplè, sed, & quidem præcipue, ex vocante, id est, ex vocatione & gratia. Cui expositioni fauent primò multa ex historia sacra; quæ ostendunt Idumæos propter peccata seruasse Iudæis, vt & nunc Iudæi seruiunt Christianis: licet ex mera Dei voluntate prius potuerit prælatio illa, & differentia inter Iudæos & Idumæos, vt supra diximus.

Fauet secundò conclusio totius discursus Apostoli v. 30. *Quid ergo dicemus? quòd gentes quæ non se habentur iustitiam, apprehenderunt iustitiam; iustitiam autem quæ ex fide est, id est, credendo in Christum, Israël verò scitudo legem iustitiæ Mosaicæ, illique nimis adhærendo & præsidendo, in legem iustitiæ Christi non peruenit. Quare? quia non ex fide, sed quasi ex operibus: offenderunt enim in lapidem offensionis. Quibus verbis Apostolus tribuit gentilium acceptationem, ipsorum fidei in Christum: & Iudæorum reiectionem, ipsorum infidelitatis erga Christum, & præsentis in operibus legis Mosaicæ: non autem Dei decreto antecedenti, efficaci & absoluto ante præuisionem operum. Nam alioquin debebat sic concludere: Quid ergo dicemus, nisi debuisset necessariò & infallibiliter impleri decretum Dei antecedens, absolutum & efficax? Illud enim fuisset vera & prima causa, & sola principalis & prædominans, maxime quæ consideranda: ac proinde primò & præcipue reddenda ab Apostolo: quippe ex qua reliqua sequuntur necessariò, cuiusque reliquæ causæ tantum famulantur, & subserviunt efficaci illius directioni, vt notauimus nu. 66.*

Fauet tertio, quòd vt rectè notat Cornelius can. 1. in Paulum, Spiritus Pauli sublimis, & acer, ita fertur in partem in quam inclinat, & in seipsum sibi propositum (qualis hic erat ostendere Dei vocationem gratuitam ad fidem Christi, contra Iudæos præfidentes legi Mosaicæ, & propagini Abrahæ) vt in extrema declinare videatur, alteriusque extremi negare. Sic Rom. 3. & Hebræor. 11. videtur omnia tribuere fidei: Et contra 1. Cor. 13. videtur omnia tribuere charitati, & sine illa cætera nihil esse. Cum tamen vtraque ad salutem valeat, & necessaria sit: verumque sit id quod idem Apost. scribit ad Galat. 5. v. 6. *In Christo Iesu, neque circumcisio aliquid valet, neque præputium, sed fides quæ per charitatem operatur.*

Fauet quartò, quòd Paulo scribenti ad Romanos propositum fuerit inter alia, dissimulare vtrunque, & tegere improbitatem Iudæorum, quos Romani despiciabant. Ac quemadmodum Genes. vlt. Ioseph, dissimulando vtrunque malitiam fratrum suorum, recurtebat ad voluntatem Dei, quæ non fuerat circa peccatum illorum nisi permissiua

& consequens: sic Paulus ad Romanos, vt dissimularet improbitatem Iudæorum & ab ea oculos Romanorum auerteret, transferebat cogitationem eorum ad permissionem diuinam, de qua obscure & inuoluntè loquebatur.

Per hæc facile soluitur præcipua obiectio eorum, qui contra hanc secundam expositionem vim faciunt in anti thesi Pauli, non ex operibus, sed ex vocante. Cui similis est altera, similique modo explicanda, *Non est volentis, tantum supplè, neque currentis, sed & præcipue miserentis Dei.* Nam vt ait Chrysostomus, homil. 11. in epistolam ad Hebræos, quia quod est amplius, à Deo est, totum ei adscribit: Vt nos totam victoriam Regi, aut exercitibus Imperatori tribuimus, quamuis milites ad illam concurrerint. Potest etiam particula, non, ibi summi comparatiuè, phrasi Hebraicæ: vt cum dicitur Osee 6. v. 8. & Matthæi 9. v. 13. *Misererentiam volo, & non sacrificium*, id est, plus quam sacrificium: cui expositioni fauet Origenes lib. 7. in Epistolam ad Romanos, explicans illud Pauli, *Non est volentis, neque currentis, &c.* Illud autem, vt secundum electionem propositum Dei maneret, intelligi potest de electione facta ex præuisione operum, & de proposito manente firmiter in illa electione. Cætera iuxta eandem expositionem de habita ratione aliqua operum, siue in miserendo, siue in indurando, facilem sensum habent, & ad intentum Pauli, verum præcipue 30. expositum, valde accommodata sunt. Videri potest Chrysostomus in hoc caput 9. epistolæ ad Romanos, vbi sensum literalem optime de more assequitur.

SECTIO VIII.

Solutio obiectio-
rum ex Patribus.

Contra eandem sententiam obiciuntur multa Sanctorum Patrum testimonia, quæ congerit & expendit fuffissimè Didacus Ruis dif. 10. & 11. de prædestinatione. Quoniã autè longum & molestum esset omnia recensere, & pleraque factam explicationem habent: sat erit respondere præcipuis, ex Augustino potissimè desumptis.

Primum igitur sit illud Cyrilli Alexandrini lib. 10. in Ioannem cap. 24. *Ego elegi vos, non vos me. Ego me notum vobis ignoranti- bus, sed humanitate clementique commotus. Ego vos ad eò roboravi, vt procedere progredique ad tantam cum Deo fiduciam possitis, vt quodcumque petieritis in nomine meo, vobis concedatur.* In quibus verbis perpendunt 1. electionem Dei præcedere, quæ sit causa cuiusque virtutis in homine prædestinato. 2. Hinc provenire vim imperandi in oratione. 3. Hanc gratiam collatam esse à Deo sine præcedentibus meritis, sola Dei benignitate & clementia.

Respondeo Cyrillum non ibi loqui de omnibus prædestinatis, sed de discipulis 10.